

בן גוריון

מילים: שלמה גרוניך
לחן: מתי כספי ושלמה גרוניך

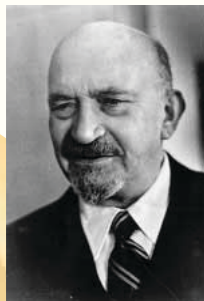
בן גוריון // מילים: שלמה גרוניך // לחן: מתי כספי ושלמה גרוניך

Musical score for the song "Ben-Gurion" with lyrics in Hebrew and guitar chords. The score is written in 4/4 time and includes various chord progressions such as Dm, Bb, C, F, Eb, Dm, Bm, G, Am, Bb, Gm, E9, A+, Dm, Bb, Cm, Dm, F, G, Dm, F, G, Dm, F, Am, D, Dm, F, G, Dm, Bb, Cm, Dm, Bm, C#m, A, F#m, Bm, C#m, A, F#m, B#o, C#o, Dm, Bb, Cm, Dm, F, G, Dm, F, G, Dm.

מגיע לו שיכתבו עליו שיר
הדמות הזאת שהפכה ציור
הראש המקריח
השער הלבן
הדבור החרתון
של האיש הקטן
מגיע לו שיכתבו עליו שיר

לא להגיד לו תודה
לא לא לא לו תודה
לא להריע לו
רק לכהן אותו
מגיע לו שיכתבו אותו כי
בלי האיש הקטן גדול הזה
בלי האיש הקטן גדול הזה

בלי האיש הקטן גדול הזה
בלי האיש הקטן גדול הזה
לא וכלנו לשיר שירים
בלי האיש הקטן גדול הזה
בלי האיש הקטן גדול הזה
לא וכלנו להיות אנשים
על בן
מגיע לו שיכתבו עליו שיר

חיים יצמן
שיא בין השנים
1948 - 1952

היהודי אוהב את ההר גולגוטה,
את הכנסייה מבחוץ ואת בית הקפה מבפנים.

מאחטה היא הדבר היחיד שהממשלה מדעה לי לדחוף בה את אפי.

חזור לתוכן עניינים

נולד בשנת 1949 בעיר חדרה לגאולה ואהרון (אוטו) גרוניך. אביו היה מורה למוזיקה, נגן קלרנית והמנצח הראשון של תזמורת צה"ל. כמו כן הקים את תזמורת מכבי האש של חדרה.

דרכו המוזיקלית של גרוניך החלה כשהיה בן שש והחל ללמוד נגינה בפסנתר. בגיל שבע החל כבר להופיע. בגיל ארבע עשרה נשלח לכפר הילדים והנוער "ויצו קנדה הדסים" שהיה מפורסם בעידוד יצירתיות ובאמנים הרבים מבין בוגריו כגון, גילה אלמגור, יונה עטרי וגלי עטרי. בשנים 1968-1970 למד באקדמיה למוזיקה בתל אביב.

בשנת 1970 התגייס לצה"ל ומילא תפקידים כנגן קלידים בלהקת השריון וכמעבד מוזיקלי של מספר להקות צבאיות אחרות. בתקופה זו הכיר לראשונה את מתי כספי, שלקח אותו כפסנתרן להפקות שניהל, בביצועו של ששי קשת (השיר הופיע גם בתקליטו הראשון), ובו ניגן גרוניך בפסנתר, באחת מהקלטותיו הראשונות.

בשנת 1973, שיתף גרוניך פעולה לראשונה עם המוזיקאי מתי כספי באלבום ובסדרת הופעות תחת השם "מאחורי הצלילים". בין השירים הבולטים: "ציור", "אל נא תלך", "קווינטה" ו"ואותך" אותו כתב עם כספי. במלחמת יום הכיפורים, באותה שנה, שכל גרוניך את אחיו הצעיר ירון, גם הוא מוזיקאי מחונן.

בין השנים 1974-1975, היה חבר בהרכב המוזיקלי "קצת אחרת" לצדם של שלמה יידוב ושם טוב לוי. בשנת 1975, לאחר שהשתתף בכמה אלבומים שלא זכו להצלחה מסחרית, חש כי אין הקהל בארץ מעריך מספיק את יצירותיו והחליט לעזוב את הארץ, בתחילה לאירופה ולאחר מכן לניו יורק שם למד בבית הספר למוזיקה "מאנס". לפני שעזב, הספיק להקליט קולות לאלבומם של יוני רכטר ואבנר קנר בשם "ארבע-עשרה אוקטבות", בשירים "דמעות של מלאכים" ו"לא טוב היות האדם לבדו". רכטר וקנר התרגשו מאוד מהסכמתו להקליט קולות עבורם, שכן היו צעירים ממנו ולא מנוסים כמותו.

בשנת 1991 הקים את מקהלת "שבא" המורכבת מנוער יוצא אתיופיה והקליט איתם אלבום שזכה להצלחה גדולה. בין להיטי האלבום "המסע לארץ ישראל" ו"שיר ישראלי". בנוסף פתח איתם בסיבוב הופעות אשר נמשך עד היום.

כיום ממשיך גרוניך בפעילותו הענפה ושותף לפרויקטים רבים ומגוונים כגון, הופעות עם הרכבים שונים המתמחים במוזיקה יהודית חסידית, שיתוף פעולה עם הזמרת הערבייה לובנה סלמה וכתבת יצירות נוספות לו ולאחרים.

נולד בקיבוץ חניתה שבגליל המערבי להורים יוצאי רומניה. זמר, מלחין, פזמונאי, מוזיקאי ומעבד מוזיקלי ישראלי. זוכה "פרס אקו"ם" בתחום המוזיקה.

כספי נחשב על ידי רבים לאחד המוזיקאים המוכשרים הפועלים בישראל. יצירתו מקיפה קרוב לאלף שירים, מהם שנכתבו לאמנים אחרים ומהם שביצע בעצמו. יצירתו המוזיקלית ידועה במורכבותה, במיוחד במהלכים ההרמוניים הייחודיים. עם זאת, שיריו כתובים במתכונת הפופולרית של הזמר העברי, רבים מהם הפכו ללהיטים והותירו חותמם לאורך השנים. כספי מנגן במגוון רחב של כלים, בהם פסנתר, גיטרות ותופים.

יחזק בן צבי
נשיא בין השנים
1963 - 1952

העלום, בדומה לצדקה, מתחיל בבית.

כשהיה בן חמש התחיל לנגן בחלילית ובמנדולינה. כשהיה בן שמונה נהג ללכת לצפות בהופעותיו של שמואל גוגול שבהן ניגן גוגול במפוחית. גוגל הציע לכספי את המפוחית בתנאי שילמד לנגן בפסנתר. כך החל כספי בלימודי פסנתר בקונסרבטוריון בנהרייה.

כספי הופיע בתכנית "תשואות ראשונות". בגיל שבע עשרה הקליט את שירו הראשון, "ליצן כיפורים", במסגרת תקליט בשם "הידד לצעירים" שהורכב משירים של כישרונות צעירים. בשנת 1968 התגייס כספי לצה"ל והצטרף ללהקת פיקוד דרום. בשנת 1971 שיתף פעולה לראשונה עם המוזיקאי שלמה גרוניך במחזה "עיר הגברים", שכספי הלחין ועיבד את שיריו, וגרוניך ניגן בו בפסנתר.

בשנת 1976 הלחין כספי את השיר שייצג את ישראל באירוויזיון של אותה שנה, "אמור שלום" שכתב אהוד מנור ושרה שלישיית שוקולד מנטה מסטיק. כספי גם ניצח על השלישייה בתחרות, שבה הגיע השיר למקום השישי. בשנת 1976 זכה כספי בתואר "מלחין השנה" במצעד הפזמונים השנתי של גלי צה"ל.

סגנונו המוזיקלי של כספי מגוון מאוד. הוא מושפע ממוזיקה קלאסית, משירי הבלקן, ממוזיקה ברזילאית (בוסה נובה), ג'אז, רוק ועוד. אחד המוזיקאים שהשפיעו עליו רבות באופן ישיר היה סשה ארגוב והוא אף הקליט שני אלבומי משיריו, כאשר בשני השתתף ארגוב עצמו בנגינה על פסנתר. גם משירי המלחין הברזילאי אנטוניו קרלוס ז'ובים הושפע כספי, והיה בין ראשוני המבצעים של שיריו בשפה העברית (במופע והאלבום "ארץ טרופית יפה").

בנוסף לממד היצירתי המובהק, עוסק כספי גם בעיבוד מוזיקלי. מגוון רחב של זמרים ולהקות הפקידו בידיו את מלאכת העיבוד והוא ידוע בתחום זה בזכות המקוריות, הדייקנות וההקפדה האופייניות לו.

הצעה לפעילויות

פעילויות תוכן

- מה ניתן ללמוד על בן גוריון אופיו ופועלו ממילות השיר?
- תארו כיצד נראה האיש על פי השיר.
- מדוע מציין המשורר את חיתוך דיבורו של בן גוריון?
- על מה יש לברך את בן גוריון?
- השיר פותח בנגינת השורה המסיימת של "התקווה", "ארץ ציון ירושלים". מדוע, לדעתכם, קשרו שלמה גרוניך ומתי כספי את שמו של בן גוריון עם אחד הסימנים החשובים ביותר של המדינה, ההמנון הלאומי? האם מופיעים עוד ציטוטים מתוך "התקווה"?
- השיר מתרכז בניגוד בין דמותו הקטנה של בן גוריון, נמוך הקומה, ובין האישיות הגדולה החבויה בה: "מגיע לו שיכתבו עליו שיר... האיש הקטן". מה משמעות השורה "בלי האיש הקטן-גדול הזה / לא יכולנו להיות אנשים"?
- בשיר נכתב: "הדמות הזאת שהפכה ציור, הראש המקריח השיער הלבן". התבוננו בשטר של 500 לירות ישראליות ישנות, שהונפק בשנת 1975, שנתיים לאחר מותו של בן גוריון וענו על השאלות הבאות:
 1. מהו המבנה מימין? (חלקת הקבר של פולה ודוד בן גוריון)
 2. מהו הנוף הנראה בתמונה? (הנגב במראה משדה בוקר)
 3. מהו צבעו של השטר? (חום אדמה כצבעו של הנגב)
 4. מהו צבע פניו של בן גוריון? (שזוף משמש הנגב)

- התבוננו במצגת על קורות חייו של בן גוריון וכתבו מדוע, לדעתכם, צריכים לכתוב עליו שיר? מהו הדבר המשמעותי ביותר לדעתכם, שעשה כמנהיג? הסבירו מדוע. <http://www.bgh.org.il/welcome/biography/develop/info/il.org>

פעילויות במוזיקה

האזינו לשיר בן גוריון בביצועם של מתי כספי ושלמה גרוניך:

<http://www.youtube.com/watch?v=YQSLg7hv4-U>

- כיצד נפתח השיר? התוכלו להסביר מדוע?
- מילות השיר אינן מורכבות אך הלחן והביצוע מוסיפים משמעות למילים. התוכלו להסביר כיצד "מעשירה" המוזיקה את הטקסט?
- "בלי האיש הקטן גדול הזה" - מה תורמת השורה החוזרת הזו להאדרת דמותו של בן גוריון. נסו להסביר זאת בהקשר של התוכן אך גם בהקשר של המוזיקה.
- למרות גודל דמותו של האיש לא הפך השיר למושר בפי רבים. התוכלו להסביר מדוע?

עוד על השיר בקישור הבא: <http://www.23tv.co.il/2075-he/Tachi.aspx>

